

Inna Raikovska¹

Kyiv Cooperative Institute of Business and Law, Kyiv, Ukraine

Oleksandr Kostenko²

Kyiv Cooperative Institute of Business and Law, Kyiv, Ukraine

Vadim Ugnivenko³

Kyiv Cooperative Institute of Business and Law, Kyiv, Ukraine

Accounting, Audit, and Business Analysis Methodical Tools to Implement the Needs of Financial Information Users

Abstract. To make informed decisions, users of financial information need to achieve a certain level of trust in its indicators. The main means of ensuring such trust is verifying information through accounting, audit, and business analysis procedures. The article aims to analyze a system of methods that will increase financial data's accuracy, objectivity, reliability and transparency, which is the basis for making management decisions. Awareness of economic changes has become the basis for recognizing financial information as a constantly changing object. In the context of growing requirements for its reliability and sufficiency for making management decisions in conditions of uncertainty, financial information formed in the accounting system becomes an important object of audit and business analysis. The article identifies the main types of financial information studied in its users' interests, such as historical, forecast and hypothetical financial information. In addition, the work presents the substantive characteristics of financial information for making effective management decisions on economic activities. The results of the study indicate that effective management decisions of users of financial information are possible due to proper assessment of the procedures for creating appropriate media by responsible persons according to criteria related to compliance with the requirements for systematization of objects characterized by financial information, as well as compliance with the procedures for timeliness and completeness of providing access to it. The information needs of users of financial information are formed and simultaneously affect the type of consumer behaviour (random, basic, target, evaluative, functional), the timely identification and consideration of which are essential when planning and conducting an audit of financial information.

Keywords: methodical tools, accounting, audit, business analysis, users' needs, financial information, financial statements, financial performance analysis.

Suggested Citation

Raikovska, I., Kostenko, O., Ugnivenko, V. (2024). Accounting, Audit, and Business Analysis Methodical Tools to Implement the Needs of Financial Information Users. *Oblik i finansi*, 4(106), 76-83. [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2024-4\(106\)-76-83](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2024-4(106)-76-83)

¹ **Inna Raikovska**, Kyiv Cooperative Institute of Business and Law, Kyiv, Ukraine.

ORCID 0000-0003-2670-7277E-mail: innarajkovskaya@gmail.com (*Corresponding author*)

² **Oleksandr Kostenko**, Kyiv Cooperative Institute of Business and Law, Kyiv, Ukraine.

ORCID 0000-0003-1919-5859

³ **Vadim Ugnivenko**, Kyiv Cooperative Institute of Business and Law, Kyiv, Ukraine.

Методичний інструментарій обліку, аудиту та бізнес-аналізу в реалізації потреб користувачів фінансової інформації

Анотація. Для прийняття обґрунтованих рішень користувачам фінансової інформації необхідно досягти певного рівня довіри до її показників. Основними засобами забезпечення такої довіри є перевірка інформації за допомогою процедур обліку, аудиту та бізнес-аналізу. Метою статті є аналіз системи методів, які дозволять підвищити точність, об'єктивність, надійність та прозорість фінансових даних, що є основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Усвідомлення змін в економіці стало основою для визнання фінансової інформації постійно змінюваним об'єктом. В умовах зростаючих вимог до її достовірності та достатності для прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності, сформована в системі бухгалтерського обліку фінансова інформація стає важливим об'єктом аудиту та бізнес-аналізу. У статті визначено основні види фінансової інформації, що досліджується в інтересах її користувачів, такі як історична, прогнозна та гіпотетична фінансова інформація. Встановлено змістовні характеристики фінансової інформації для прийняття ефективних управлінських рішень з питань господарської діяльності. Доведено, що ефективні управлінські рішення користувачів фінансової інформації є можливими завдяки належній оцінці процедур створення відповідних носіїв відповідальними особами за критеріями, що стосуються дотримання вимог щодо систематизації об'єктів, що характеризуються фінансовою інформацією, а також дотриманням процедур своєчасності та повноти надання доступу до неї. Інформаційні потреби користувачів фінансової інформації формуються та одночасно впливають на вид їх споживчої поведінки (випадковий, базовий, цільовий, оціночний, функціональний), своєчасна ідентифікація та врахування якого є суттєвими під час планування та проведення аудиту фінансової інформації.

Ключові слова: методичний інструментарій, бухгалтерський облік, аудит, бізнес-аналіз, потреби користувачів, фінансова інформація, фінансова звітність, оцінка фінансової діяльності.

Постановка проблеми. У процесі формування фінансової інформації важливим є врахування суб'єктивного впливу відповідальної особи на виконувани нею процедури. Цей вплив може проявлятися як у свідомому викривленні даних, спрямованому на досягнення певних цілей (наприклад, покращення показників діяльності), так і у несвідомих помилках, пов'язаних із недостатньою компетенцією, упередженнями чи обмеженими ресурсами для проведення аналізу. У результаті фінансова інформація може виявитися неточною або неповною, що знижує її корисність для прийняття рішень. На наступному етапі, коли інформація використовується користувачем, на неї також впливають його індивідуальні особливості, такі як досвід, рівень знань, інтереси, очікування та суб'єктивне сприйняття. Користувач може інтерпретувати отримані дані залежно від власних пріоритетів, що збільшує ризик хибного тлумачення інформації. Наприклад, деякі показники можуть бути переоцінені або недооцінені, а важливі деталі – проігноровані. Ситуація ускладнюється тим, що суб'єктивність користувача може накладатися на суб'єктивність відповідальної особи, яка створювала інформацію. Таке подвійне нашарування упереджень підвищує ймовірність прийняття неправильних

управлінських рішень, що, у свою чергу, може призводити до фінансових втрат, зниження ефективності діяльності або навіть до стратегічних помилок. Таким чином, важливо забезпечити максимальну об'єктивність на всіх етапах роботи з фінансовою інформацією. Це може включати впровадження чітких методологій, автоматизацію облікових процесів, посилення внутрішнього контролю, а також навчання персоналу, відповідального за підготовку та аналіз фінансових даних. Для користувачів інформації корисно застосовувати багаторівневу перевірку отриманих даних, враховувати альтернативні точки зору та знижувати вплив власних упереджень, що підвищить якість прийнятих рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти використання різних видів фінансової інформації досліджуються у наукових публікаціях С.В. Бардаша, В.П. Белякової, А.Д. Бутко, В.П. Мін'яйла, Є.В.Мниха, К.О. Назарової, А.М. Пташника, О.Л. Шерстюка та ін. Водночас, у Міжнародних стандартах контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання упевненості та супутніх послуг користувачі визначаються як «особа, особи або категорія осіб, для яких фахівець-практик складає звіт із надання упевненості. Відповідальна сторона

може виступати одним з визначених користувачів, але не єдиним» [7]. Це визначення ґрунтується на завданнях аудиту фінансової звітності як інструменту забезпечення впевненості, проте не враховує рівень обізнаності користувача щодо самої інформації та її характеристик. Таким чином, постає необхідність дослідити процес використання фінансової інформації з урахуванням впливу різних факторів, які можуть визначати її сприйняття та застосування.

Метою статті є аналіз системи методів, яка дозволить підвищити точність, об'єктивність, надійність та прозорість фінансових даних, що є основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Виклад основного матеріалу дослідження. Результати проведеного дослідження показують, що користувачі фінансової інформації основну увагу приділяють її достовірності, дотриманню управлінським персоналом визначених процедур підготовки та подання даних, а також відповідності інформації обом цим критеріям одночасно (рис. 1).

ОБЛІК	АУДИТ	СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКА ЕКСПЕРТИЗА	БІЗНЕС-АНАЛІЗ
ЗАГАЛЬНО-НАУКОВІ МЕТОДИЧНІ ПРИЙОМИ			
ЕКСПОРТНО-ЕМПІРИЧНІ МЕТОДИЧНІ ПРИЙОМИ			
КОНКРЕТНО-НАУКОВІ ЕЛЕМЕНТИ МЕТОДУ			

Рис. 1. Види діяльності, що генерують і обробляють інформацію та методичний інструментарій, що ними використовується

Джерело: розроблено авторами за основи [1; 6; 8; 12].

Серед основних інформаційних потреб користувачів виділяють відомості про вартість активів, зобов'язань, розмір власного капіталу, доходи й витрати. Крім того, їх цікавлять показники, які не містяться безпосередньо у формах фінансової звітності, а отримуються шляхом додаткової обробки даних та проведення відповідних розрахунків [1; 5; 6; 7].

Різні підходи до вирішення проблем задоволення інформаційних потреб користувачів фінансової інформації відображені у роботах багатьох вітчизняних і зарубіжних дослідників [1; 5; 6; 9; 10;

11; 12]. У їхніх публікаціях інформаційні потреби користувачів розглядаються з урахуванням різних аспектів. Зокрема, аналізуються питання, пов'язані з визначенням змісту інформації для управління підприємством, забезпечення його економічної та фінансової безпеки, оцінки й контролю бізнес-процесів, а також реалізації маркетингових стратегій. Значна увага приділяється забезпеченню управління оборотним капіталом, інвестуванням в основний капітал і нерухомість, оцінкою вартості капіталу, його структури та дивідендної політики.

КОНКРЕТНО-ЕМПІРИЧНІ МЕТОДИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ							
Документалістики	Двоїсті				Органолептичні	Балансово-звітні	
Документування операцій	Подвійне відображення				Інвентаризація та вимірювання	Балансове узагальнення господарської діяльності	
Контроль документів	Система рахунків				Вибіркові спостереження		
Розрахунково-аналітичний контроль	Синтетичне та аналітичне групування				Суцільні спостереження та фіксація	Звітне узагальнення даних	
ЗАГАЛЬНОНАУКОВІ МЕТОДИЧНІ ІНСТРУМЕНТИ							
Аналіз		Синтез		Індукція		Дедукція	
						Аналогія	
						Моделювання	
							Конкретизація

Рис. 2. Класифікація методичних інструментів, що використовуються для реалізації потреб користувачів фінансової інформації

Джерело: систематизовано авторами на основи [1; 6; 8; 12].

Також у наукових працях розглядаються потреби в інформації для оцінки ефективності діяльності учасників ринку капіталу [8], аналізу фінансового стану підприємств [5], управління венчурними проектами [1], економічним потенціалом [2], планування та прогнозування [3], управління інтелектуальним капіталом [4], оцінки вартості компаній і активів [6], реструктуризації бізнесу [6] тощо. Окремо висвітлюються механізми формування конкурентоспроможності підприємства [9] та удосконалення його фінансової діяльності [12]. Види методичних інструментів, що використовуються для реалізації потреб користувачів фінансової інформації, наведені на рис. 2.

Таким чином, для прийняття обґрунтованих рішень користувачам фінансової інформації необхідно досягти певного рівня довіри до її показників. Основними засобами забезпечення такої довіри є перевірка інформації за допомогою процедур обліку, аудиту, судово-бухгалтерської експертизи та бізнес-аналізу.

Проблема неадекватного тлумачення цих процедур виникає через зосередження уваги на дослідженні фінансової звітності як носія фінансової інформації, а не самої інформації, на основі якої користувачі ухвалюють рішення. Це може спричинити хибні висновки та вплинути на якість прийнятих рішень [11, с. 48-53]. Для підтвердження зазначеного припущення розглянемо законодавчо визначені випадки, коли аудит є обов'язковим. На думку О.Л. Шерстюка, «обов'язковому аудиту підлягає, насамперед, фінансова звітність суб'єктів господарювання, а також будь-який інший носій інформації про минулі події або їх результати, який не може бути однозначно ідентифікована як звітність. Також аудиту підлягають окремі показники, що розраховуються на основі минулих подій» [11, с. 48-53].

Нормативно-правові акти надають учасникам господарських відносин право отримувати фінансову звітність як носій інформації, а не саму фінансову інформацію, що може негативно впливати на якість прийнятих рішень.

Внаслідок цього результати аудиту фінансової звітності можуть відрізнятися від аудиту фінансової інформації. Хибна ідентифікація об'єкта аудиту здатна знизити довіру користувачів до інформації [12, с. 72-74].

Для вирішення цієї проблеми слід дослідити механізм формування звітності, зокрема облікову політику емітента. Вона, враховуючи специфіку діяльності, нормативні вимоги та запити користувачів, визначає основні принципи, методи і процедури обробки фінансової інформації, від її реєстрації до відображення у звітних формах [6; 8].

В той же час С.В. Бардаш зазначає, що «політика емітента фінансової звітності передбачає визначення відповідальної особи... Відповідальна особа в межах одержаних повноважень має отримати розуміння як політики формування фінансової звітності, так і умов, які на неї впливають... Оскільки професійні навички залежать від готовності відповідальної особи сприймати, оцінювати та використовувати методичні прийоми обробки інформації в цілях підготовки фінансової звітності, можна зробити висновок про їх суб'єктивну природу» [10, с. 59-63].

Отже, розуміння політики емітента фінансової звітності, а також факторів, що на неї впливають, також буде мати суб'єктивний характер. Це, на нашу думку, може призвести до невідповідності між сприйняттям політики та фактичними характеристиками параметрів, які повинна враховувати відповідальна особа. Як результат, є ризик некоректного відображення фінансової інформації у звітних формах [9; 10; 11].

К.О. Назарова та О.Л. Шерстюк зазначають, що розуміння політики формування фінансової звітності та чинників її впливу часто залежить від особистих інтересів відповідальної особи, таких як забезпечення своєчасності звітності або досягнення власних цілей, зокрема уникнення відповідальності чи отримання переваг для себе чи пов'язаних осіб [10, с. 77-95]. В.А. Шпак погоджується з тим, що тлумачення політики формування звітності також має суб'єктивний характер і може впливати на коректність відображення фінансової інформації в звітності [13, с. 69].

При цьому важливо враховувати, що розуміння та тлумачення елементів політики можуть мати взаємний вплив. Наприклад, тлумачення змісту умов ведення фінансової діяльності може бути визначено особистим розумінням політики, а розуміння запитів користувачів – залежно від інтерпретації процедур формування звітності. Цей взаємний вплив може призвести до неточностей у відображенні фінансової інформації у фінансових звітах [10, с. 59-63].

На основі отриманого розуміння та тлумачення відповідальна особа формує фінансову звітність через ідентифікацію, оцінку та систематизацію показників. Проте цей процес також має суб'єктивний характер, адже базується на особистих уявленнях та ставленні до виконуваних заходів [2, с. 158-162; 3, с. 50-56; 5].

Отже, процес формування фінансової звітності може бути основною причиною неточного відображення фінансової інформації, зокрема через неналежне застосування методичних інструментів, що використовуються для задоволення потреб користувачів цієї інформації [1; 4] (рис. 3).

ЕЛЕМЕНТИ МЕТОДИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ							
Елементи первинного спостереження за об'єктами		Елементи вартісного виміру об'єктів		Елементи відображення, узагальнення і порівняння		Елементи повного узагальнення про об'єкти	
Документування	Інвентаризація	Оцінка	Калькуляція	Рахунки	Подвійний запис	Баланс	Звітність

Рис. 3. Елементи методичних інструментів, що використовуються для реалізації потреб користувачів фінансової інформації

Джерело: систематизовано авторами на основі [1; 6; 8; 12].

О.Л. Шерстюк, В.П. Белякова, В.П. Міняйло зазначають, що причини невірної відображення фінансової інформації мають суб'єктивний характер, оскільки залежать від дій відповідальної особи, її професійних навичок та особистих інтересів. Це призводить до можливості невідповідності фінансової звітності через неправильне використання методів підготовки. Аудитор оцінює підготовку звітності відповідно до нормативних вимог, але не фінансової інформації, що може призвести до неврахування помилок під час формування аудиторської думки [10, с. 112-114]. Фінансова інформація формується емітентом відповідно до її змісту та обставин, що визначають заходи її підготовки. Вона може бути передана користувачам або оцінена аудитором для перевірки відповідності певним критеріям [3, с. 50-56]. Процес передачі фінансової інформації між емітентом і користувачем є безпосереднім, без впливу третіх осіб, що можуть змінити її характеристики. Користувач використовує отриману інформацію для прийняття рішень, враховуючи як суб'єктивні, так і об'єктивні фактори [2, с. 158-162].

На переконання О.М. Костенка та О.П. Новікової, «реалізація управлінських рішень, може призвести до змін в об'єктах, які характеризуються фінансовою інформацією. Для ідентифікації таких змін доцільно визнати наявність декількох їх видів: 1) зміни, що відбуваються у кількісних характеристиках об'єктів...; 2) зміни, що відбуваються у вартісних характеристиках об'єктів...; 3) комбіновані зміни, причинами яких ми вважаємо одночасні зміни обставин, що призводять до необхідності перегляду як кількісних, так і вартісних характеристик об'єктів» [1, с. 64-68].

Результати узагальнення змін у фінансових об'єктах свідчать, що аудитор може ідентифікувати ці зміни, залежно від наслідків рішень, прийнятих на основі фінансової інформації. Зокрема, аудитор може порівнювати фактичні зміни, що сталися через оновлення інформації, з початковими критеріями, або визначати об'єкти для подальшого аудиту. Історична

фінансова інформація може бути використана емітентами для формування прогнозів або гіпотетичних даних, і аудитор, перевіряючи ці прогнози, враховує правильність очікувань і припущень [1; 6; 8; 12].

Таким чином, зміни в об'єктах фінансової інформації повинні бути ідентифіковані й оцінені для визначення доцільних методів актуалізації даних. Це передбачає застосування заходів для адекватного відображення змін в об'єктах, з урахуванням їх характеру та величини. Зміст актуалізації полягає в коригуванні фінансової інформації, що дозволяє оцінити та розкрити зміни, які сталися внаслідок рішень користувачів [6; 8].

Довіра до фінансової інформації є важливою умовою її ефективного використання. Однак, оскільки інформація формується на основі суб'єктивних припущень емітента, існує ймовірність різних підходів до її підготовки, що може призвести до неточностей. Суб'єктивність властива не лише емітентам, а й користувачам інформації, що може спричинити протиріччя між їх інтересами, що, в свою чергу, впливає на рівень довіри до інформації і супроводжується ризиками [1; 5; 6; 9; 10; 11; 12].

Одним з підходів до зменшення чи нейтралізації ризиків, пов'язаних із використанням фінансової інформації, є делегування аудитором, як незалежною стороною, повноважень для оцінки не тільки самої фінансової інформації, а й процесів, що супроводжують її підготовку та надання користувачам.

Результати аудиторського дослідження надають фінансовій інформації додаткову оціночну характеристику, що має суб'єктивний характер для аудитора, але є об'єктивною для користувачів і емітента, оскільки аудитор не змінює саму інформацію. Це впливає на поведінку як емітента, так і користувача. О.Л. Шерстюк зазначає, що рівень довіри до інформації залежить від результатів її аудиту, що може призвести до беззастережного прийняття або відхилення фінансової інформації. Коли фінансова

інформація перевіряється аудитором, це розширює коло її використання: 1) без оцінки результатів застосування; 2) з оцінкою, але без перевірки; 3) з оцінкою та перевіркою [10, с. 127-129].

Перевірена інформація повертається емітенту після аудиту, що створює зворотний рух даних. Аудиторський звіт, який формалізує думку аудитора, є важливим джерелом довіри для користувачів фінансової інформації. Як зазначають К.О. Назарова та О.Л. Шерстюк, аудиторський звіт допомагає розподілити ризики і впливає на довіру до фінансової інформації. У разі високої узгодженості інтересів емітента та користувача, аудит може покращити оцінку роботи емітента та ефективність його внутрішнього контролю, організаційної і функціональної структури [10, с. 130-133].

Розширення руху фінансової інформації з урахуванням оцінки результатів її застосування включає проведення аудитором заходів для аналізу змін, що виникли через рішення, прийняті на основі фінансової інформації від емітента. Ці рішення формують нову інформацію, яка може вплинути на оновлення попередніх даних [3; 5].

Щодо руху фінансової інформації для оцінки аудитором, передача її від користувача до аудитора є прямим рухом, оскільки включає проведення аудитором оцінки відповідності даних встановленим критеріям. Оцінка результатів використання інформації, зафіксована в аудиторському звіті, повертається до користувача разом з даними для перевірки, що утворює зворотний рух [1; 6; 8].

В доповнення до вищесказаного Є.В. Мних та С.В. Бардаш зазначають, що використання фінансової інформації змінює характеристики об'єктів, описаних у ній. Аудитор, оцінюючи наслідки її використання, визначає відповідність змінених характеристик очікуванням користувачів. Зміни в характеристиках об'єктів повинні бути враховані під час актуалізації інформації емітентом, що підкреслює важливість включення оціночної думки аудитора при підготовці інформації для наступних періодів. Розширення руху фінансової інформації через аудит сприяє як реалізації інтересів користувачів, так і обґрунтуванню заходів емітентів [10, с. 151-156].

Розширення кола руху фінансової інформації включає оцінку як самих даних, так і результатів їх використання. Це дозволяє аудитору супроводжувати інформацію від її підготовки до актуалізації, надаючи оціночні характеристики як щодо інформаційного забезпечення, так і діяльності користувачів. Оцінка впливу актуалізації допомагає оптимізувати заходи емітентів і забезпечити адекватну оцінку їх результатів. Це вимагає перегляду аудиту в контексті фінансової інформації як сукупності тверджень управлінського персоналу. Т. Дзюба підкреслює, що ці твердження можуть оцінюватися для будь-якої фінансової інформації, не лише для звітності, проте обмеження чинних стандартів сприяють дослідженню тільки історичної інформації. Таке обмеження знижує можливість аудитора оцінювати прогнозну та гіпотетичну інформацію, а також може призвести до

зниження якості аудиту та ефективності для користувачів фінансової інформації. Тому важливо розробити перелік тверджень управлінського персоналу для аудиту всіх видів фінансової інформації [2; с. 158-162].

Аналізуючи Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту та надання упевненості [7], пропонуємо переглянути їх групування. Хоча підтримуємо необхідність ідентифікації тверджень для конкретних дат чи періодів, вважаємо доцільним включити третю групу, яка охоплюватиме не тільки фінансову звітність, але й інші носії інформації. Це дозволить аудитору працювати не тільки з історичною, а й з прогнозною та гіпотетичною інформацією. Також слід вивчити, які твердження застосовуються до різних об'єктів фінансової інформації для правильного їх віднесення до відповідних груп.

Об'єкти першого порядку включають активи, зобов'язання та елементи власного капіталу, що мають характеристики на конкретну дату. Для таких об'єктів можуть бути застосовані твердження щодо існування, прав та обов'язків, а також оцінки вартості. Цю групу, на нашу думку, можна визначити як твердження щодо залишків активів, зобов'язань та капіталу на певну дату. Об'єкти другого порядку (господарські операції) та третього порядку (результати операцій) існують протягом певного часу, і їх характеристики можна виразити через твердження щодо наявності, вимірювання та відображення. Тому друга група тверджень стосується операцій та подій за певний період. Третя група включає твердження про подання і розкриття інформації на різних носіях, зокрема щодо повноти, класифікації та зрозумілості [7].

Н.В. Гуріна, О.М. Костенко, О.П. Новікова резюмують, що для ефективного аудиту історичної, прогнозної та гіпотетичної фінансової інформації важливо уніфікувати склад тверджень управлінського персоналу, незалежно від виду інформації. Кожен параметр, до якого подається твердження, має бути характерним для фінансової інформації, незважаючи на період, що вона охоплює. Однак зміст тверджень може змінюватися в залежності від типу інформації. Твердження для історичної фінансової інформації повинні враховувати фактичне існування об'єктів, їх ідентифікацію та інтереси користувачів, спрямовані на минулі події. Для прогнозної інформації важливі очікування користувачів щодо майбутніх подій і обставин, які можуть вплинути на характеристики об'єктів. Твердження щодо гіпотетичної інформації мають допомогти користувачам зрозуміти альтернативні варіанти значень об'єктів в залежності від різних сценаріїв [1, с. 293-297].

Перевагою запропонованого підходу є акцент на досліджуваних даних, а не на способах їх подачі. Групування тверджень управлінського персоналу визначається типом об'єктів, що описуються фінансовою інформацією, а їх зміст – видом цієї інформації, що підлягає аудиту. Третя група тверджень враховує не лише характеристики інформації, а й

особливості її подачі користувачам [6; 8]. Такий підхід дозволяє аудитору комплексно оцінювати фінансову інформацію та її трактування управлінським персоналом. Це сприятиме оптимізації аудиторських процедур, знижуючи ризики та підвищуючи впевненість користувачів у результатах аудиту.

Висновки. Підсумовуючи результати проведеного дослідження, можемо зробити такі висновки.

1) Усвідомлення змін в економіці стало основою для визнання фінансової інформації постійно змінюваним об'єктом. В умовах зростаючих вимог до її достовірності та достатності для прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності, фінансова інформація стає важливим об'єктом аудиту. Даний висновок ґрунтується на результатах дослідження та встановлення безпідставності ототожнення фінансової інформації та фінансової звітності з подальшим визначенням її основних характеристик, уточненням відповідної дефініції та розробки класифікації фінансової інформації.

2) Виділено основні види фінансової інформації, що аналізуються в інтересах її користувачів, зокрема історичну, прогнозну та гіпотетичну інформацію. Для прийняття ефективних управлінських рішень важливими є змістовні характеристики цієї інформації.

3) Прийняття ефективних рішень можливе завдяки правильній оцінці процесів створення носіїв інформації відповідальними особами, які мають дотримуватись критеріїв систематизації фінансових об'єктів та забезпечувати своєчасність і повноту доступу до неї.

4) Вибір та застосування аудиторських заходів на основі алгоритму підготовки фінансової інформації сприятиме її адекватній оцінці та підвищенню рівня впевненості користувачів.

5) Встановлено, що інформаційні потреби користувачів формуються та визначають тип їх споживчої поведінки (випадковий, базовий, цільовий, оціночний, функціональний). Своєчасна ідентифікація цих потреб є важливою при плануванні та проведенні аудиту фінансової інформації.

4 Список використаних джерел

1. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна, О. М. Костенко, О. П. Новікова. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 388 с.
2. Дзюба Т. Обліково-інформаційне забезпечення управління економічною потужністю: аналітичний аспект. *Формування ринкової економіки в Україні*. 2017. Вип. 37. Ч. 1. С. 158-162.
3. Єгупов Ю. А. Розвиток підходів до формування виробничої програми підприємства. *Інноваційна економіка*. 2016. № 3-4(62). С. 50-56.
4. Ілляшенко С. М., Голишева Є. О., Колодка А. В. Управління інтелектуальним капіталом підприємства: монографія. Суми: ТОВ «Триторія», 2017. 360 с.
5. Комаринський Я., Яремчук І. Фінансово-інвестиційний аналіз: навч. посіб. К.: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, Агентство «Книга пам'яті України», 1996. 298 с.
6. Луканев И. В., Райковская И. Т. Критическая оценка состояния экономического анализа на промышленных предприятиях. Бухгалтерский учет, контроль и анализ: социальные ориентиры: Результаты научных исследований проблем бухгалтерского учета и контроля Житомирской научной бухгалтерской школы: монография / Ф. Ф. Бутынец и др.; под. общ. ред. и с предисл. Ф. Ф. Бутынца. Житомир: ЖГТУ, 2008. 484 с.
7. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2018 року. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-auditu> (дата звернення: 01.11.2024).
8. Олейник О. В., Райковская И. Т. Формирование модели экономиста-аналитика предприятия: коллект. монография. Житомир: ЖГТУ, 2007. С. 346-373.
9. Прийняття рішень в аналізі та контролі капіталу торговельних підприємств: монографія / А. Д. Бутко, О. Л. Шерстюк, А. М. Пташник та ін. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. 276 с.
10. Фінансовий аудит: інформаційно-аналітичне забезпечення: монографія / Є. В. Мних, С. В. Бардаш, К. О. Назарова, О. Л. Шерстюк, В. П. Белякова, В. П. Міняйло; за ред. Є. В. Мниха. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 416 с.
11. Шерстюк О. Л. Аудит фінансової інформації: монографія. К.: Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», 2017. 512 с.
12. Шпак В. А. Організація бухгалтерського обліку: концептуальний підхід: монографія. К.: Бізнес медіа консалтинг, 2011. 312 с.

4 References

1. Kraievskiy, V. M., Kolisnyk, O. P., Hurina, N. V., Kostenko, O. M., Novikova, O. P. (2021). *Bukhhalterskyi oblik [Accounting]*. Irpin: Universytet DFS Ukrainy.
2. Dziuba, T. (2017). *Oblikovo-informatsiine zabezpechennia upravlinnia ekonomichnoiu potuzhnistiu: analitychnyi aspect [Accounting and information support for economic capacity management: an analytical aspect]*. *Formuvannia rynkovoї ekonomiky v Ukraini*, 37(1), 158-162.
3. Yehupov, Yu. A. (2016). *Rozvytok pidkhodiv do formuvannia vyrobnychoї prohramy pidpriemstva [Development of approaches to the formation of the production program of the enterprise]*. *Innovatsiina ekonomika*, 3-4(62), 50-56.

4. Illiashenko, S. M., Holysheva, Ie. O., Kolodka, A. V. (2017). Upravlinnia intelektualnym kapitalom pidpriemstva [Management of intellectual capital of the enterprise]. Sumy: TOV «Trytoriia».
5. Komarynskyi, Ya., Yaremchuk, I. (1996). Finansovo-investytsiyni analiz [Financial and investment analysis]. Kyiv: Ukrainska entsyklopediia im. M. P. Bazhana & Knyha pamiaty Ukrainy.
6. Lukanev, Y. V., Raikovskaia, Y. T. (2008). Kriticheskaia otsenka sostoiانيا ekonomicheskoho analiza na promushlennykh predpriyatiakh [Critical assessment of the state of economic analysis in industrial enterprises]. In *Bukhhalterskyi uchet, kontrol i analiz: sotsyalne orientyry: Rezultatu nauchnykh issledovani problem bukhhalterskoho ucheta i kontroliia Zhytomyrskoi nauchnoi bukhhalterskoi shkolu* (ed. by F. F. Butunets). Zhytomyr: ZhHTU.
7. Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements. 2016–2017 Edition. Retrieved from <https://www.mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-audit>
8. Oleinyk, O. V., Raikovskaia, Y. T. (2007). Formyrovanye modely ekonomysta-analytyka predpriatyia [Formation of a model of an enterprise economist-analyst]. Zhytomyr: ZhHTU.
9. Butko, A. D., Sherstiuk, O. L., Ptashnyk, A. M. et al. (2012). Pryiniattia rishen v analizi ta kontroli kapitalu torhovelnnykh pidpriemstv [Decision-making in the analysis and control of capital of commercial enterprises]. Kyiv: Kyiv. nats. torh.-ekon. un-t.
10. Mnykh, Ye. V., Bardash, S. V., Nazarova, K. O., Sherstiuk, O. L., Beliakova, V. P., Miniailo, V. P. (2015). Finansovyi audyt: informatsiino-analitychne zabezpechennia [Financial audit: information and analytical support] (ed. by Ye. V. Mnykh). Kyiv: Kyiv. nats. torh.-ekon. un-t.
11. Sherstiuk, O. L. (2017). Audyt finansovoi informatsii [Audit of financial information]. Kyiv: Natsionalnyi naukovyi tsentr «Instytut aharnoi ekonomiky».
12. Shpak, V. A. (2011). Orhanizatsiia bukhhalterskoho obliku: kontseptualnyi pidkhid [Accounting Organization: A Conceptual Approach]. Kyiv: Biznes media konsaltnh.